

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U002902

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 19-08-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рубан Віктор Васильович

2. Viktor Ruban

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7902-7411

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 034

Назва наукової спеціальності: Культурологія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 27969 Теорія та історія культури

Дата захисту: 10-09-2024

Спеціальність за освітою: Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): 20374

Повне найменування юридичної особи: Інститут проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України

Код за ЄДРПОУ: 26167849

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 18-д, Київ, 01133, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія мистецтв України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України

Код за ЄДРПОУ: 26167849

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 18-д, Київ, 01133, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія мистецтв України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 13.11.44, 18.11, 18.19.05, 18.49, 18.49.17

Тема дисертації:

1. Сучасний танець в Україні: питання інституціоналізації у контексті американського та європейського досвіду.
2. Contemporary dance in Ukraine: issues of institutionalization in the context of experience in European and American countries.

Реферат:

1. Науковою проблемою представленої дисертації є дослідження сучасного танцю в Україні, його інституціоналізації в контексті впливів, закономірностей і взаємозв'язків із сучасним танцем країн Європи та Америки, а також осмислення можливостей інституційного посилення культурних процесів для забезпечення тяглості та сталого розвитку хореографічної культури в Україні. Представленість та паритетність між різними формами хореографічної культури визначається пріоритетами державної політики, проте значною мірою це також залежить від культурологічних досліджень, які виконують засадничу роль та артикулюють актуальний стан культури, визначаючи пріоритети. Окрім того, вони формують поле категорій, термінів та визначень для професійного вжитку, зокрема визначають склад

освітніх та державних програм, які мають суттєве значення для розроблення і прийняття законів, підзаконних актів, трудового законодавства, що регламентують професійну діяльність діячів танцю. Тривалий час сучасне мистецтво загалом і зокрема сучасний танець, сучасний театр та перформативне мистецтво в Україні залишались маргіналізованими і не сприймалися як важлива складова формування сучасної української культури. Завдяки змінам у суспільній свідомості, Революції гідності та російсько-українській війні прийшло усвідомлення важливості існування та дослідження не тільки традиційних форм мистецтва, а й нових сучасних форм, які ще потребують інституціоналізації. З початку повномасштабного вторгнення діяльність митців сучасного мистецтва і сучасного танцю України набула нового виміру —активного культурного спротиву дезінформації та спеціальним операціям країни агресора, яка у гібридній війні проти України системно використовує сучасну культуру на всіх континентах. Виходячи з комплексного аналізу, простежено пряму кореляцію між культурною політикою держави і рівнем розвитку сучасного танцю та культурного процесу загалом. Країни, що перебували під домінуванням Радянського Союзу (Польща та Литва), а також ті, де панували тоталітарні режими (Румунія та Бразилія), пройшли складний процес становлення емократичних інститутів, а також володіють слабшим інституційним середовищем. Країни ж зі сталими демократіями мають значно більший спектр інституцій сучасного танцю і можливостей фінансової підтримки, найбільший культурний вплив на хореографічну культуру у світі, та є серед лідерів за рівнем розвитку нових технологій і рівнем добробуту. У Франції, Німеччині та Нідерландах значна частина інституцій фінансується державою, у США й Канаді переважає незалежний і приватний сектор. Вплив західноєвропейських країн на світовому рівні є найбільш сталим і значущим. Огляд процесів розвитку та історичні передумови формування сучасного танцю в Україні означили, що він розпочався ще на початку XX століття та відбувався на території балетного мистецтва і його нових форм, мистецтва театру, візуального мистецтва та міждисциплінарних мистецьких практик послідовниками системи Далькроза, а також вихованцями Броніслави Ніжинської, Мері Вігман та Айседори Дункан. Досліджуючи сучасний танець в контексті модерної культури України XX–XXI століття, простежено й означено наявні форми його інституціоналізації. В Україні незалежний сектор успішно переймає зарубіжний інституційний досвід, адаптуючи його до можливостей середовища. Проте державний сектор культури репрезентує стару систему радянських закладів культури: театри, будинки культури, центри творчості, профспілки, концертні майданчики, школи мистецтв тощо. Навіть за безпосередньої залученості до хореографічної культури ці заклади переважно, не є інституціями сучасного танцю. Відзначено, що танець належить до вимогливих мистецтв через потребу ув інфраструктурі, а відтак змушений вбудовуватись в інші системи (наприклад, сучасне мистецтво) або види діяльності (освіта, відновлення, культурна дипломатія тощо). Виявлено, що репрезентація сучасного танцю в інституціях національного рівня (національні театри танцю, інститут музики і танцю, будинок танцю, хореографічні центри або центри розвитку хореографії тощо), наявність якісної культурної політики держави, в якій танець посідає достойне місце, а також наявність прозорих механізмів забезпечення сталої фінансової підтримки, і державного, і незалежного секторів, роблять розвиток хореографічної культури, поширення знань та культурних практик багатоманітними, потужними і плідними.

2. The scientific problem of the presented thesis is the study of contemporary dance in Ukraine and its institutional process in the context of influences, patterns and interconnections with the cultural fields of contemporary dance in Europe and America, as well as understanding the possibilities of institutional strengthening of cultural processes to ensure the continuity and sustainable development of choreographic culture in Ukraine. The representation and parity between different forms of choreographic culture is determined by the priorities of state policy, but to a large extent, it also depends on cultural studies that carry out fundamental work and articulate the current condition of culture by setting priorities. They also form the field of categories, terms and definitions for professional use and, in particular, determine the composition of educational programmes, state programmes, as well as are essential for the development of laws, bylaws and labour legislation regulating the professional activities of dance artists. For a long time, contemporary art, contemporary dance, contemporary theatre and performing arts, remained marginalised in Ukraine and were not perceived as an

important component of the formation of contemporary Ukrainian culture. Due to changes in public consciousness, the Revolution of Dignity and the Russian-Ukrainian war, there has been an awareness of the importance of representing and researching not only traditional art forms, but also new contemporary forms that have yet to be institutionalised. Since the beginning of the full-scale invasion, the activities of contemporary art and contemporary dance artists in Ukraine have acquired a new dimension – active cultural resistance to counteract the disinformation and special operations of the aggressor country, which systematically uses contemporary culture in its hybrid war against Ukraine on all continents. Based on a comprehensive analysis, a direct correlation between the cultural policy of the state and the level of development of contemporary dance and the cultural process in general has been traced. Countries that were dominated by the Soviet Union (Poland and Lithuania), as well as those with totalitarian regimes (Romania and Brazil), have a difficult process of establishing democratic institutions and a weaker institutional environment. Countries with stable democracies have a much wider range of contemporary dance institutions and financial support opportunities, the greatest cultural influence on dance culture in the world, and are among the leaders in terms of the development of new technologies and the level of prosperity. In France, Germany and the Netherlands, a significant number of institutions are publicly funded, while in the United States and Canada, the independent and private sectors predominate. The influence of Western European countries at the global level is the most sustainable and significant. An overview of the development processes and historical background of contemporary dance in Ukraine has shown that it began in the early twentieth century and took place on the territory of ballet and its new forms, theatre, visual arts and interdisciplinary artistic practices by the followers of the Dalcroze system, as well as by the students of Bronislava Nijinska, Mary Wigman and Isadora Duncan. By studying contemporary dance in the context of the modern culture of Ukraine in the twentieth and twenty-first centuries, the article traces and identifies the existing forms of its institutionalisation. In Ukraine, the independent sector successfully adopts foreign institutional experience, adapting it to the possibilities of the environment. However, the state sector of culture is represented by the old system of Soviet cultural institutions: theatres, houses of culture, creative centres, trade unions, concert venues, art schools, etc. Even though they are directly related to choreographic culture, these institutions are not institutions of contemporary dance. It is noted that dance is a demanding art due to the need for infrastructure, which forces contemporary dance to integrate into other systems (for example, of contemporary art) or activities (education, restoration, cultural diplomacy, etc.). It has been discovered that the presence of contemporary dance in national-level institutions (such as national dance theatres, the Institute of Music and Dance, dance houses, dance centres or dance development centres, etc.), the existence of a high-quality cultural policy of the state in which dance obtains a worthy place, as well as the availability of transparent mechanisms for ensuring sustainable financial support, both from the state and independent sectors, make the development of dance culture, the dissemination of knowledge and cultural practices diverse, powerful and fruitful.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Рубан В. Застосування практик сучасного танцю у психоемоційному відновленні українців. *Fine art and culture studies*. 2023. № 6. С. 71–81

- Рубан В. Сучасний танець у взаємодії з соціальними групами: Інституційний аспект реалізації та культурний вплив. Художня культура. Актуальні проблеми. 2023. № 19(1). С. 121–129.
- Рубан В. Проекти діячів сучасного танцю як інструмент культурної дипломатії України в умовах воєнного стану. Питання культурології. 2023. № 42. С. 270–285.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Веселовська Ганна Іванівна
2. Ганна І. Веселовська

Кваліфікація: д.н, професор, 17.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4898-5000

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України

Код за ЄДРПОУ: 26167849

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 18-д, Київ, 01133, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія мистецтв України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Андрощук Людмила Михайлівна
2. Liudmyla M. Androshchuk

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9895-881X

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 58475613900;
<https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=hq0lRrIAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

Код за ЄДРПОУ: 45307965

Місцезнаходження: вул. Бульварно-Кудрявська, 18/2, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Підлипська Аліна Миколаївна

2. Alina Pidlypska

Кваліфікація: д. мист., професор, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7892-337X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 36, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Протас Марина Олександрівна

2. Maryna O. Protas

Кваліфікація: д. мист., старший науковий співробітник, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8137-0342

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України

Код за ЄДРПОУ: 26167849

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 18-д, Київ, 01133, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія мистецтв України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бентя Юлія Валентинівна

2. Yuliia V. Bentia

Кваліфікація: к. мист., 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1514-3859

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України

Код за ЄДРПОУ: 26167849

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 18-д, Київ, 01133, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія мистецтв України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Зубавіна Ірина Борисівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Зубавіна Ірина Борисівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Гуріна Марія Володимирівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна